

**خلاصه‌ای از زندگی و فعالیت‌های
استاد فرهیخته جناب آقای دکتر محمد رضا نصیری
دبیر محترم فرهنگستان زبان و ادب فارسی**

۵ اردیبهشت ۱۳۹۰

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران
دهلی نو

به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

تمدن کهن ایران، گاهواره فرهنگ و هنر بشریت است و همواره در طول قرن‌ها بزرگان و مشاهیری ماندگار از خود بجای گذاشته است. کهکشان پهناور تمدن ایران مملو از ستارگان درخشان علم، فرهنگ، ادب و هنر است که پرتو نورشان هیچگاه به تاریکی نخواهد گرائید. هرچند در برهه‌هایی از زمان، سرزمین ایران با بحرانهایی روبرو شده اما هرگز این کهکشان خالی از ستاره نمانده است و همواره بزرگانی که مفاخر تمدن ایران و فرهنگ هستند در خاک گوهر بار این سرزمین پای به عرصه وجود نهاده اند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی عرصه های علم و فرهنگ رشد قابل چشمگیری یافت و زمینه پیشرفت و گسترش علم و مطالعات و تحقیقات را فراهم آورد. فرهیختگانی که از سالیان متمادی حتی پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی متعهدانه برای بسط دانش سرزمین ایران اسلامی وارد صحنه علمی و آموزشی کشورمان شدند.

جناب آقای دکتر محمد رضا نصیری یکی از درخشانترین و فعالترین چهره های ماندگار عصر ماست که در طول زندگی خود در کسب علم و آموزش و تحقیق تلاش کرده و هیچگاه لحظه ای از پای ننشسته است.

جناب آقای دکتر نصیری در حوزه تاریخ و زبان و ادب فارسی جزو پیشکسوتان کشورمان به شمار می‌رود که نه تنها در حوزه مطالعات و تالیف بلکه در مسئولیتهای بسیار بالا و توانمندی علمی و استادی اش شاگردان بزرگی را تربیت کرده و مدیریتهای قابل ستایشی را در مراکز علمی و دانشگاهی از خود بر جای نهاده است.

وی علاوه بر عضویت در هیأت علمی دانشگاه‌های گیلان و پیام نور، عضو هیئت علمی دانشنامه‌های زبان و ادب فارسی و علوم ایران نیز هست و سالیان متمادی قائم مقام انجمن آثار و مفاخر فرهنگی و مدیر بخش پژوهش آن، دبیر فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مدیر گروه تاریخ دانشگاه پیام نور و مشاور علمی بنیاد ایرانشناسی بوده است و این تنها بخشی از مسئولیت‌های علمی و فرهنگی او بشمار می‌رود. ایشان در کنار مسئولیت‌های آثار بسیار مهم و ارزنده ای را تدوین و تألیف کرده که یادگار عمری تلاش پربار ایشان است.

جای بسی خوشوقتی است که فرصت دیدار دوباره ایشان را در دهلی داشته ایم. بزرگداشت و نکوداشت و قدردانی از خدمات این دانشمند فرهیخته توسط دوستداران فرهنگ و ادب فارسی هند قابل ستایش بوده و بیانگر آن است که هنوز فرهنگ و ادب فارسی و ایرانی در جامعه اندیشمند و علمی هند جایگاهی رفیع دارد و فرهیختگان هندی تلاش استادان گرانقدری همچون دکتر محمد رضا نصیری را که بخش اعظم تلاش ارزشمند علمی و پژوهشی او در جهت احیاء آثار خطی شبه قاره بوده است را درک می‌کنند و ارزش این کوشش‌های پربار را می‌ستایند.

دکتر کریم نجفی

رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران

دهلی نو

۹۰/۱/۲۹

تاریخ

شماره

پوست

بیتابی

جمهوری اسلامی ایران
فرهنگستان زبان و ادب فارسی

رئیس

پیام دکتر غلامعلی حدادعادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی

به مجلس بزرگداشت دکتر محمدرضا نصیری

تردید نیست که بخش عمده‌ای از منابع تاریخی هند به زبان فارسی نگاشته شده است و مادام که نسخه‌های خطی کهن این منابع شناخته و تصحیح و منتشر نشود تاریخ هند چنانکه باید و شاید شناخته نمی‌شود. تلاش استادانی که با درک این واقعیت از دهها سال پیش تا امروز به تصحیح عالمانه کتابهای تاریخی هند همت گماشته‌اند درخور تقدیر است.

فرهنگستان زبان و ادب فارسی که خود را نسبت به میراث زبانی و ادبی فارسی در کشور هند متعهد می‌داند خوشوقت است که شاهد انتشار یکی از کتابهای تاریخ هند به زبان فارسی، یعنی «تاریخ فرشته» به دست استاد محترم جناب آقای دکتر محمدرضا نصیری دبیر فرهنگستان است. قدردانی از تلاش ایشان نه تنها تقدیر از زحمات یک پژوهشگر پرکار و دقیق‌النظر که گامی در جهت نگاهبانی از میراث تاریخی هند و زبان و ادب فارسی در هندوستان است. فرهنگستان توفیق به انجام رساندن این کار علمی را به جناب آقای دکتر نصیری تبریک می‌گوید و از همه کسانی که به نکوداشت این محقق ارجمند همت گماشته‌اند سپاسگزاری می‌کند.

غلامعلی حداد عادل

تهران، بزرگراه حقانی، بعد از ایستگاه مترو، مجموعه فرهنگستانها، فرهنگستان زبان و ادب فارسی
کدپستی: ۱۵۳۸۶۳۳۲۱۱ صندوق پستی: ۶۳۹۴-۱۵۸۷۵ تلفن: ۸۸۶۴۲۴۴۸-۸۸۶۴۲۴۳۹

**خلاصه‌ای از زندگی و فعالیت‌های
استاد فرهیخته جناب آقای دکتر محمد رضا نصیری
دبیر محترم فرهنگستان زبان و ادب فارسی**

۱. مشخصات فردی:

نام و نام خانوادگی: محمدرضا نصیری
نام پدر: موسی الرضا محل تولد: دامغان
شماره شناسنامه: ۹۸ محل صدور: دامغان

۲. تحصیلات

مدارج تحصیلی	رشته تحصیلی	نام دانشگاه	شهر و کشور	زمان تحصیلی
کارشناسی (لیسانس)	تاریخ	تبریز	تبریز	۱۳۴۴-۱۳۴۸
کارشناسی ارشد و دکتری	تاریخ	استانبول	ترکیه	۱۹۷۲-۱۹۷۷

۳. مشاغلی که تا کنون بر عهده داشته‌اید:

- ۱- دبیر دبیرستان های رضوانشر - انزلی دو سال بین سالهای ۵۸-۱۳۵۱
- ۲- عضو هیئت علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه گیلان از سال ۱۳۶۸-۱۳۵۸

- ۳- رئیس دانشکده ادبیات دانشکده گیلان ۱۳۶۸-۱۳۶۰
- ۴- مدیر انتشارات دانشگاه گیلان ۱۳۶۶-۱۳۶۴
- ۵- نماینده تام الاختیار دانشگاه گیلان در برگزاری آزمون سراسری ۱۳۶۷-
۱۳۶۲
- ۶- معاون اداری و مالی دانشگاه پیام نور از شهریور ۶۶ تا اسفند ۱۳۶۶
- ۷- استفاده از فرصت تحقیقاتی و مطالعاتی در مؤسسه مطالعات و تحقیقات زبان ها و فرهنگ های آسیایی و آفریقایی دانشگاه مطالعات خارجی توکیو ۱۳۶۹-۱۳۶۸
- ۸- دبیر فرهنگستان زبان و ادب فارسی ۱۳۷۵-۱۳۷۰
- ۹- عضو شورای علمی گروه دانشنامه زبان و ادب فارسی در شبه قاره) فرهنگستان زبان و ادب فارسی) ۱۳۷۵-۱۳۷۱
- ۱۰- عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور از سال ۱۳۷۶ (انتقال از دانشگاه گیلان به دانشگاه پیام نور)
- ۱۱- مدیر گروه تاریخ دانشگاه پیام نور از سال ۱۳۷۶ تا کنون
- ۱۲- معاون اداری و مالی دانشگاه پیام نور از اردی بهشت ماه سال ۱۳۷۶ تا شهریور ماه ۱۳۷۷
- ۱۳- استاد مدعو مؤسسه مطالعات و تحقیقات زبان ها و فرهنگ های آسیایی و آفریقایی دانشگاه مطالعات خارجی توکیو برای بار دوم ۱۳۷۸-۱۳۷۷
- ۱۴- مشاور علمی بنیاد ایرانشناسی از سال ۱۳۷۸
- ۱۵- قائم مقام انجمن آثار و مفاخر فرهنگی و مدیر بخش پژوهش از سال ۱۳۷۸

- ۱۶- معاون اداری و مالی دانشگاه پیام نور از اول فروردین ۱۳۷۹ تا سال
دهم تیر ماه ۱۳۸۵
- ۱۷- مدیر مسئول و عضو هیئت تحریریه نامه انجمن از سال ۱۳۸۰
- ۱۸- عضو شورای نظارت بر نامگذاری اماکن شهر تهران از ۱۳۸۲
- ۱۹- سر دبیر و عضو هیئت تحریریه پیک نور از سال ۱۳۸۳
- ۲۰- شرکت در کنفرانس های هند، ژاپن ، تاجیکستان ، کره ، چین ...
- ۲۱- عضو کمیسیون هیئت ممیزه دانشگاه پیام نور از سال ۱۳۸۴
- ۲۲- دبیر فرهنگستان زبان و ادب فارسی از تیر ماه ۱۳۸۵
- ۲۳- عضو شورای علمی دانشنامه زبان و ادب فارسی در شبه قاره هند از
مرداد سال ۱۳۸۵
- ۲۴- عضو شورای علمی دانشنامه علوم ایران از ۱۳۸۷
- ۲۵- عضو شورای نظارت بر انتخاب ساخت و نصب مجسمه و یادمان در
میادین و اماکن عمومی شهر تهران از ۱۳۸۷
- ۲۶- عضو وابسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی

کتاب‌ها

- ۱- گزارش ایران ، تهران، طهوری، ۱۳۶۳
- ۲- اسناد و مدارک تاریخی ایران (دوره افشاریه) ، تهران، انتشارات جهاد
دانشگاهی ، ۱۳۶۴
- ۳- اسناد و مدارک تاریخی ایران (دوره قاجار)، ج اول، انتشارات کیهان ،
۱۳۶۶

- ۴- هزاره گویشار گیلی، دانشگاه گیلان، ۱۳۶۷
- ۵- اسناد و مدارک تاریخی ایران دوره قاجار، جلد دوم، انتشارات کیهان،
۱۳۶۸
- ۶- اسناد و مدارک تاریخی ایران دوره قاجار (عصر ناصرالدین شاه)،
انتشارات کیهان، ۱۳۷۱
- ۷- اسناد و مدارک تاریخی ایران دوره قاجار (عصر مشروطیت) انتشارات
کیهان، ۱۳۷۲
- ۸- تاریخ روابط سیاسی ایران و عثمانی در دوره ناصرالدین شاه، توکیو،
۱۹۹۹
- ۹- جواهرالخبار (تاریخ عصر صفویه)، با همکاری پروفیسور هاندها، توکیو،
۱۹۹۹
- ۱۰- تاریخ ایلچی نظام شاه (تاریخ عصر صفویه)، با همکاری پروفیسور هانه
دا انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۷۹
- ۱۱- ایران در زمان شاه صفی و شاه عباس دوم (خلد برین)، انجمن
آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۸۰
- ۱۲- فتوحات شاهی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۸۳
- ۱۳- متون تاریخی فارسی، جلد اول، دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۴
- ۱۴- اثرآفرینان، چاپ دوم، (زیرنظر) انجمن آثارومفاخرفرهنگی، جلد اول،
۱۳۸۴
- ۱۵- اثرآفرینان، چاپ دوم، (زیرنظر) انجمن آثارومفاخرفرهنگی، جلد دوم،
۱۳۸۴

۱۶- اثر آفرینان، چاپ دوم، (زیر نظر) انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، جلد سوم،
۱۳۸۴

۱۷- اثر آفرینان، چاپ دوم، (زیر نظر) انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، جلد
چهارم، ۱۳۸۴

۱۸- اثر آفرینان، چاپ دوم، (زیر نظر) انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، جلد پنجم،
۱۳۸۴

۱۹- اثر آفرینان، چاپ دوم، (زیر نظر) انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، جلد ششم،
۱۳۸۴

۲۰- تاریخ فیروزشاهی، انتشارات اساطیر، ۱۳۸۵

۲۱- متون تاریخی فارسی، جلد دوم، دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۶

۲۲- جغرافیای بلوچستان، احمد علی خان وزیری، انجمن
آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۶

۲۳- تاریخ فرشته، محمد قاسم استرآبادی، جلد اول، انجمن
آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۶

۲۴- تاریخ فرشته، محمد قاسم استرآبادی، جلد دوم، انجمن
آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۶

۲۵- منشآت السلاطین، فریدون بیگ، انتشارات اساطیر، جلد اول و دوم زیر
چاپ

۲۶- تاریخ فرشته، محمد قاسم استرآبادی، جلد ۳ و ۴، انجمن
آثار و مفاخر فرهنگی (زیر چاپ)

۲۷- فرهنگ رجال تاریخ ایران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی
(سرپرست)، (زیر چاپ)

۲۸- دانشنامه توصیفی شهرهای ایران (در دست اجرا)

۲۹- بابرنامه، ظهیرالدین بابر شاه اساطیر زیر چاپ

ویرایش علمی:

۱- تاریخ ایران در دوره ایلام مادو هخامنشیان ، تالیف دکتر پرویز رجبی

۲- تاریخ بیزانس، تالیف دکتر محمد امیر شیخ نوری

۳- تاریخ اندیشه‌های سیاسی در ایران و اسلام

۴- تاریخ ایران در زمان غوریان و خوارزمشاهیان ، تالیف دکتر خسرو

بیگی، ۱۳۸۴

۵- تاریخ سلجوقیان، دکتر یوسفی‌فر، ۱۳۸۶

۶- تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی دوره نادر شاه ، تالیف دکتر ادریسی،

۱۳۸۶

۷- تاریخ منابع پیش از اسلام، دکتر وثوقی

۸- تاریخ احزاب و مطبوعات ، تالیف نادره جلالی ، ۱۳۸۷

مقالات:

۱- چند سند تاریخی، بررسی های تاریخی، سال ۹، ش ۱۵

۲- چند سند تاریخی، بررسی های تاریخی ، سال ۱۰، ش ۱

۳- اسناد تاریخی دوره زندیه، بررسی های تاریخی ، سال ۱۰، ش ۶

۴- چند سند تاریخی از دوره صفویه، بررسی های تاریخی ، سال ۱۱، ش

۵

- ۵- چند سند تاریخی از دوره صفویه، بررسی های تاریخی، سال ۱۲ ش ۳
- ۶- چند نامه از اشرف افغان، بررسی های تاریخی، سال ۱۳، ش ۱
- ۷- منابع و مناخذ تاریخ ایران در بایگانی های ترکیه، پانزده گفتار (دانشگاه تربیت معلم)، ۱۳۵۸
- ۸- دو نامه از قائم مقام، آینده سال ۱۱، ش ۳-۱
- ۹- میرزا ملکم خان در تبعید، مجله تحقیقات آسیایی (انگلیسی)، توکیو، ۱۹۹۱، ش ۴۲
- ۱۰- روابط تجاری ایران و عثمانی، نشریه اخبار مؤسسه مطالعات و تحقیقات، ۱۹۹۱، ش ۷۲ (به زبان ژاپنی)
- ۱۱- سیری در فرهنگ ایران از دارالفنون تا عصر حاضر، نشریه اخبار مؤسسه مطالعات و تحقیقات، ۱۹۹۲، ش ۷۵ (به زبان ژاپنی)
- ۱۲- جهان اسلام و ژاپن در دوره میجی، نشر دانش (ترجمه) ش اذرماه، ۱۳۷۲
- ۱۳- تویبونگو، مجموعه مقالات یادنامه دکتر شهیدی ایران، تهران، ۱۳۷۴
- ۱۴- وضع اقتصاد ایران در دوره ناصرالدین شاه، نشریه مؤسسه مطالعات و تحقیقات آسیایی و افریقایی (انگلیسی) ۱۹۹۹
- ۱۵- نگاهی به منابع تاریخ ایران در آرشیوهای ترکیه (توپ قاپوسرای، صدارت عثمانی)، نشریه تویبونگو نشر شرق شناسی (انگلیسی) ۱۹۹۹
- ۱۶- ایران شناسی در ژاپن در سالی که گذشت، نامه پارسی سال چهارم (۱۳۷۸) شماره ۳
- ۱۷- نسخه های مجموعه فورت ویلیام کالج کلکته (با همکاری دکتر توفیق سبحانی) نامه فرهنگستان، ۱۳۷۹

- ۱۸- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر فتح‌الله
مجتبائی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۵ بهمن ماه ۱۳۷۹
- ۱۹- غوغابود دو پادشه اندر ولایتی، نامه انجمن، پاییز ۱۳۷۹
- ۲۰- پیشگفتار بر کتاب هنر گره سازی و معماری و درودگری، ج اول، سال
۱۳۷۹
- ۲۱- پیشگفتار بر تاریخ خوزستان، انتشارات انجمن آثارومفاخرفرهنگی،
۱۳۷۹
- ۲۲- پیشگفتار بر تاریخ بناکتی، انتشارات انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۷۹
- ۲۳- پیشگفتار بر از آستارا تا استرآباد، ج ۸، انتشارات انجمن
آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۷۹
- ۲۴- مردی از تبار محمد بن جریر طبری، نامه انجمن، شماره ۳، سال ۱۳۸۰
- ۲۵- نگاهی کوتاه بر تشکیلات دولت عباسیان، نامه انجمن، ش ۲، سال ۱۳۸۰
(ترجمه)
- ۲۶- یادی از درگذشتگان نورالله کسایی، دکتر رضوانی، پروفیسور اونو، سال
اول، ش اول، ۱۳۸۰
- ۲۷- پیشگفتار بر کتاب سفرنامه کازاما، انجمن آثارومفاخرفرهنگی ایران،
۱۳۸۰
- ۲۸- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد عباس
سحاب، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، فروردین ۱۳۸۰
- ۲۹- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر محسن
هشترودی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۲۹ اردی بهشت ۱۳۸۰

- ۳۰- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر یحیی ماهیار نوابی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، خرداد ۱۳۸۰
- ۳۱- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد مجتبی مینوی انجمن آثارومفاخرفرهنگی، خرداد ۱۳۸۰
- ۳۲- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر جواد حدیدی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۲۹ دی ماه ۱۳۸۰
- ۳۳- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر ابراهیم یونسی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، بهمن ماه ۱۳۸۰
- ۳۴- پیشگفتار بر سفرنامه اوکازاکی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۸۱
- ۳۵- تشکیلات امپراتوری سلجوقیان، نامه انجمن، ش ۷، سال ۱۳۸۱ (ترجمه)
- ۳۶- تشکیلات امپراتوری سلجوقیان، نامه انجمن، ش ۸، سال ۱۳۸۱ (ترجمه)
- ۳۷- شام غزل غالب و صبح بنارس، نامه انجمن، ش ۸، سال ۱۳۸۱
- ۳۸- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر محمود روح-الامینی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۱ خرداد ماه ۱۳۸۱
- ۳۹- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد امیر حسین عابدی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۳ تیرماه ۱۳۸۱
- ۴۰- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد پرویز شهریار، ۲۶ مرداد ماه ۱۳۸۱
- ۴۱- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد حسن حکمت نژاد، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۳۰ دی ماه ۱۳۸۱

- ۴۲- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد نذیر احمد، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۶ اردی بهشت ۱۳۸۲
- ۴۳- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی ترجانی زاده، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۲۹ شهریور ماه ۱۳۸۲
- ۴۴- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد دکتر ژاله آموزگار، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۲۹ بهمن ماه ۱۳۸۲
- ۴۵- مقدمه‌ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی پروین اعتصامی، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۶ اسفند ماه ۱۳۸۲
- ۴۶- مکاتباتی درباره شیوه تصحیح شاهنامه، متون دیگر (۱)، نشریه دانشگاه پیام نور، پیک نور، سال اول، ش اول، ۱۳۸۲
- ۴۷- مکاتباتی درباره شیوه تصحیح شاهنامه، متون دیگر (۲)، نشریه دانشگاه پیام نور، پیک نور، سال اول، ش دوم، ۱۳۸۲
- ۴۸- حکایت همچنان باقی است (حدیث به سرقت رفتن شاهنامه بایسنقری)، نامه فرهنگستان، ش ۲۲، سال ۱۳۸۲
- ۴۹- پیشگفتار بر کتاب پیوند سیاست و فرهنگ در عصر زوال تیموریان، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۸۲
- ۵۰- پیشگفتار بر کتاب پیوند سیاست و فرهنگ در عصر زوال تیموریان، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۸۲
- ۵۱- نامه ای از علامه قزوینی، نامه انجمن، شماره ۱۶، زمستان ۱۳۸۳
- ۵۲- پیشگفتار بر سفرنامه فوروکاوا، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۱۳۸۳
- ۵۳- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر فاطمه سیاح، انجمن آثارومفاخرفرهنگی، ۳۰ فروردین ۱۳۸۳

- ۵۴- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی سید احمد ادیب پیشاوری، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۳۰ خرداد ماه ۱۳۸۳
- ۵۵- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی نجم الدوله، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تیرماه ۱۳۸۳
- ۵۶- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر نصرالله پورجوادی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، شهریور ۱۳۸۳
- ۵۷- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی زنده یاد دکتر غلامحسین یوسفی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، آذر ۱۳۸۳
- ۵۸- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی زنده یاد دکتر عباس اقبال آشتیانی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۳
- ۵۹- پیشگفتار بر کتاب سیراف، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۳
- ۶۰- میرزا صالح خان کلانتر و اسنادی چند دربارهٔ مدرسه امید قزوین، با همکاری نادره جلالی، پیک نور، بهار ۱۳۸۴
- ۶۱- فهرست نسخه های خطی موجود در کتابخانه دانشگاه کیوتو، نامه فرهنگستان، سال ۱۳۸۴
- ۶۲- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی مرحوم استاد سید حسن قاضی طباطبایی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴
- ۶۳- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی زنده یاد کیومرث صابری، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، آبان ۱۳۸۴
- ۶۴- مقدمه ای بر زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن بیگی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، آبان ۱۳۸۴

- ۶۵- مقدمه‌ای بر زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی مرحوم باباصفیری، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، اول بهمن ۱۳۸۴
- ۶۶- مقدمه‌ای بر زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی مرحوم حاج محمد حسین نخجوانی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، سی‌ام بهمن ۱۳۸۴
- ۶۷- نقل مجلس، نشریه آئینه میراث، شماره ۲۹، ۱۳۸۴
- ۶۸- مناسبات خانات آذربایجان با دولت عثمانی در اواخر زندیه، بیک نور، اسفند ۱۳۸۴
- ۶۹- مقدمه‌ای بر زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی مرحومه مستوره کردستانی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، شهریور ۱۳۸۵
- ۷۰- پیشگفتار بر مجموعه مقالات استاد آیتی «سفیر سخن» انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، مهر ۱۳۸۵
- ۷۱- اخوانیات عباس اقبال، نامه انجمن شماره ۲۱، سال ۱۳۸۵
- ۷۲- پیشگفتار بر زندگینامه سعید نفیسی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، دی ماه ۱۳۸۵
- ۷۳- پیشگفتار بر کتاب قصران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، دی ماه ۱۳۸۵
- ۷۴- پیشگفتار بر زندگینامه مهدی آذرزیدی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، دی ماه ۱۳۸۵
- ۷۵- دو دستورالعمل، نامه انجمن، تابستان ۱۳۸۵، شماره ۲۲
- ۷۶- فهرست نسخه‌های خطی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، شماره ۳۲، نامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۵
- ۷۷- آمیختگی مسئله کلامی ولایت با تعمیم جملی در رساله تجلیات عباسیه : نامه انجمن، پائیز ۱۳۸۵، شماره ۲۳

۷۸- با پیر معارف ایران پیشگفتار بر زندگینامه میرزا حسن رشیدی، آبان
۱۳۸۶

۷۹- پیشگفتار بر زندگینامه محمد علی موحد، اردی هبشت ۱۳۸۶

۸۰- پیشگفتار بر زندگینامه محمد پروین گنابادی، دی ۱۳۸۶

۸۱- جلوه‌هایی از هنر هند، نامه انجمن، زمستان ۱۳۸۶

۸۲- پیشگفتار بر زندگینامه استاد بدیع الزمان فروزانفر، بهمن ماه ۱۳۸۶

۸۳- لزوم تحقیق در اصطلاحات تاریخی، گوهر گویا، ۱۳۸۷

۸۴- پیشگفتار بر زندگینامه دکتر مهری باقری، آبان ۱۳۸۷ ماه

۸۵- ارباب مجاهد، پیشگفتار بر زندگینامه ارباب کیخسرو شاهرخ، دی ماه
۱۳۸۷

۸۶- خادم فرهنگ و ادب، پیشگفتار بر زندگی نامه مرحوم علی اصغر فقیهی،
بهمن ماه ۱۳۸۷

۸۷- پیشگفتار بر زندگی نامه دکتر علی اقبالی ، اسفندماه ۱۳۸۷

۸۸- پیشگفتار بر زندگی نامه دکتر تاج زمان دانش، تیرماه ۱۳۸۸

رسان نامه

بر نام خداوند جان آفرین حکیم سوزن دوزبان آفرین

زبان شیرین و ادب شیر و ای فارسی لکچینه گران سنگ، ریادگار منده از سوزوران و ایمان ایرانی و دیگر نوزبانگان فارسی زبان،

که پیش از هزار سال ارست جان بی تخته فی عریق انسانی و روحی شیفته معارف عالی اسلام

در جای جای جهان، از آرزو و زلال و نوبال خود ری مراب می سازد و در سلیله باند و برهنای خود می پرورد.

در آمدن و بایمان این زبان سه رتبه و ادب سه رنگ، چه رنج با برده اند و چه جان غلیظه و خون زبان و ادب بر دوام و ارسوار پاید و نه تنها جانمایی

حیات و هویت ایرانی، که روشنی بجز شکی و بی تعلله ان فرهنگ و فزینت و نوزبانگی در عهد مراه و نسال های ستادی باشد.

آنان که گوهر تلمبان اندیشه و در دشمنان اساسی و نیک پیوستی خود را بدل این راه کرده اند، شایسته حرکت ارج و احترام اند.

ارتاد و نریخته جناب آقای دکتر محمد رضا نصیری

این لوح، به پیشنهاد پاسکزاری از خدمتگذاران پادشاهی و کریمش زبان و ادب فارسی و ادبیاتی آثار او بی و تار یخین بر ویژه

تاریخ فرست

که میراث ارزنده و نغزین ایران و بنده ارست بر جناب عالی اهدا می شود.

توفیقیتان در این راه روز افزون باد.

دکتر کریم نجذنی بزرگوار

راینزین فرهنگ رعادت همه وری اسلام ایران

۵ اردیبهشت ۱۳۹۰ هجری قمری